

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЗЕМЛЕРОБСТВА, АГРОХІМІЇ ТА ҐРУНТОЗНАВСТВА

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Основи наукових досліджень» Галузь знань – Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина Спеціальність – Н4 «Лісове господарство» Освітньо-професійна програма – «Лісове господарство»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Семестр	1
Форма контролю	Залік
Мова викладання	Українська
Профайл викладача 	Карпук Леся Михайлівна Посада: професор кафедри землеробства, агрохімії та ґрунтознавства Вчене звання: професор Науковий ступінь: доктор сільськогосподарських наук https://scholar.google.com/citations?user=GwX6IZkAAAAJ&hl=ru https://orcid.org/0000-0002-2303-7899 Робоче місце: навчальний корпус № 1 (пл. Соборна, 8/1), 51 ауд. (кафедра землеробства, агрохімії та ґрунтознавства). E-mail: lesia.karpuk@btsau.edu.ua
Опис дисципліни	Вивчення курсу передбачає опанування методів наукових досліджень, ознайомлення з елементами методики проведення польових й лабораторних досліджень у лісовому господарстві, етапами планування наукових досліджень, технікою закладання та супроводу лісівничих дослідів, ведення документації й звітності. Особлива увага приділяється формуванню у здобувачів вищої освіти знань та вмінь щодо кількісного визначення забезпечення лісових екосистем основними екологічними факторами, їх впливу на ріст, розвиток та стійкість деревостанів, а також оптимізації умов середовища для підвищення продуктивності та стабільності лісових насаджень.
Передумови для вивчення дисципліни	Вибіркова ОК «Основи наукових досліджень» спрямована на формування у здобувачів здатності до наукового моніторингу стану лісових екосистем шляхом опанування методики планування та проведення лісівничих досліджень, виконання статистичної обробки отриманих результатів, їх наукової інтерпретації, а також підготовки обґрунтованого наукового звіту та кваліфікаційної роботи з урахуванням вимог академічної доброчесності.
Мета вивчення дисципліни	Метою освітньої компоненти є ознайомлення здобувачів з основними положеннями організації наукових досліджень у лісовому господарстві, надання теоретичних знань та формування професійних умінь, необхідних для здійснення дослідницької роботи в лісівництві. Акцент робиться на розвитку логіки наукового і творчого мислення, набутті практичних навичок з планування, закладання та проведення лісівничих досліджень, аналізу та інтерпретації результатів, статистичної обробки даних, встановлення закономірностей впливу екологічних і антропогенних чинників на ріст, розвиток і продуктивність лісових насаджень, а також прийняття обґрунтованих рішень для ефективного управління лісовими екосистемами.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання – формат face-to-face із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальний графік, дистанційна форми навчання та ін.) – змішане навчання з використанням навчальної платформи Moodle, сервісів ZOOM, Google Meet, мобільних додатків

Компетентності згідно з Стандартом вищої освіти	ІК: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природним зональним умовам. ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел ЗК 13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. ФК 2. Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження. ФК 3. Здатність використовувати знання й практичні для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання. ФК 4. Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів. ФК 5. Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду.
Програмні результати навчання згідно з Стандартом вищої освіти	ПРН 3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію; ПРН 9. Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання. ПРН 10. Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази. ПРН 11. Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.
Структура курсу	Змістовий модуль 1. Теоретичні засади наукових досліджень у лісівництві Тема 1.1. Принципи академічної доброчесності. Наука як рушійна сила розвитку суспільства та лісового господарства. Організація наукової діяльності в галузі лісівництва. Класифікація лісівничих наук. Тема 1.2. Наукові дослідження як інструмент вирішення галузевих проблем. Методологія та структура наукового пошуку в лісовому господарстві. Змістовий модуль 2. Методологічні основи науково-дослідної діяльності Тема 2.1. Основи методології наукової діяльності. Теоретичні та прикладні засади організації досліджень у лісовому господарстві. Тема 2.2. Інформаційне забезпечення наукових досліджень: джерела лісівничої інформації, використання довідкової, бібліографічної та електронної бази даних. Змістовий модуль 3. Польові та камеральні дослідження у лісовому господарстві Тема 3.1. Загальні принципи організації наукового експерименту. Види лісівничих дослідів: польові, модельні, моніторингові та їх застосування. Тема 3.2. Планування дослідів: постановка мети, формулювання гіпотез, вибір факторів. Розміщення варіантів та дослідних ділянок у лісових умовах. Реплікація, варіантність, випадковість. Змістовий модуль 4. Завершення дослідницької роботи та наукова комунікація Тема 4.1. Узагальнення результатів дослідження. Оформлення матеріалів, обґрунтування висновків, оцінка ефективності запропонованих рішень. Практичне впровадження результатів у лісгосподарську практику. Тема 4.2. Форми звітності результатів наукових досліджень. Підготовка наукових статей, тез, постерів. Основи академічної доброчесності та вимоги до оформлення наукових публікацій.
Методи навчання	Розкриття навчального матеріалу з візуальним поясненням; дискусійне

	обговорення проблемних питань; виконання практичних та науково-дослідних завдань індивідуально або в групах; доповіді; презентації; есе.
Політика курсу	• Середовище в аудиторії — дружнє, творче, відкрите до конструктивної критики. • Виконання завдань, передбачених програмою, з дотриманням дедлайнів. • Відпрацювання пропущених занять — відповідно до графіку консультацій викладача. • Порушення принципів академічної доброчесності — підстава для негативного оцінювання роботи здобувача. • Методи і критерії оцінювання — підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного та рубіжного контролю і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи. Поточний та рубіжний контроль здійснюють за десятибальною шкалою. Результати оцінювання здобувача виставляють в електронний журнал АСУ БНАУ, які автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт. Максимально можлива кількість балів: практичні заняття – 30; самостійна робота – 30, рубіжний контроль – 40. • Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до чинного Положення https://salo.li/6179576
Рекомендовані джерела інформації	<u>Основна література</u> 1. Методика досліджень агроєкосистем / Карпук Л.М., Рожков А.О., Шох С.С., Філіпова Л.М., Павліченко А.А., Кубрак С.М., Шубенко Л.А., Глеваський В.І., Тітаренко О.С.; за ред. Л.М. Карпук. Біла Церква, 2024. 256 с. <i>Бібліотечне зібрання кафедри землеробства, агрохімії та ґрунтознавства; Методика досліджень агроєкосистем 2024 БНАУ 1.pdf</i> 2. Писаренко П. В., Гудзь В. П. Основи наукових досліджень у лісовому господарстві. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2014. 296 с.. https://surl.li/axbikb 3. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 278 с. https://surl.li/esylnt 4. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 254 с. https://library.udpu.edu.ua/library_files/425969.pdf 5. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навч. посіб. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2003. 240 с. http://www.infolibrarv.com.ua/books-book-96.html 6. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково–дослідницької діяльності. Підручник, К., Знання–Прес. 2002. 295 с. https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/Sheyko_2002_295.pdf 7. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. Суми: СумДПУ імені А. С.Макаренка, 2016. 260 с. http://repositc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/2558 8. Організація та методологія наукових досліджень: навч. посіб. / О.Г. Данильян, О.П. Дзьобань. Харків: Право, 2017. 448 с. https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/danylyan-o.g.-dzoban-o.p.-2017-organizacziya-ta-metodologiya-naukovyh-doslidzhen.pdf <u>Додаткова література</u> 1. Закон України «Про вищу освіту» /Науково–практичний коментар під ред. Міністра освіти і науки України / Кременя В.Г. К. 2002. 322 с. 2.Закон України «Про вищу освіту» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text 3. Закон України «Про інформацію»./ Голос України 1992. 23 лист. 4.Закон України «Про інформацію» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text <u>Інформаційні ресурси</u> 1. Приклади оформлення списку літератури згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та

	правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40) . URL: http://lib.znau.edu.ua. 2. Репозитарій Білоцерківського НАУ: https://rep.btsau.edu.ua/. 3. Доступ до системи дистанційної освіти Moodle URL: https://teach.btsau.net.ua/
--	--